

Zintegrowane wsparcie rodziny
w środowisku lokalnym:
centrum dla rodzin

SERIA WYDAWNICZA
pod patronatem
Sekcji Pracy Socjalnej
Polskiego Towarzystwa Socjologicznego

PROBLEMY PRACY SOCJALNEJ

Rada Programowa

Krzysztof Piątek – przewodniczący
Krzysztof Frysztacki, Anna Kotlarska-Michalska, Jerzy Krzyszkowski,
Jan A. Malinowski, Andrzej Olubiński, Barbara Smolińska-Theiss,
Barbara Szatur-Jaworska, Kazimiera Wódz

Tomasz Biernat
Jarosław Przeperski

**Zintegrowane wsparcie rodziny
w środowisku lokalnym:
centrum dla rodzin**

Toruń 2015

Recenzenci

Ks. dr hab. Piotr Krakowiak

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu

Prof. zw. dr hab. Andrzej Olubiński

Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie

Redakcja

Kinga Malinowska

Korekta

Janina Malinowska

Wydanie w serii „Problemy Pracy Socjalnej” I - poprawione

Copyright © by Wydawnictwo Edukacyjne „AKAPIT” s.c.
Toruń 2015

Wszelkie prawa zastrzeżone.

Żadna część niniejszej książki nie może być reprodukowana,
przechowywana jako źródło danych, przekazywana
w jakiegokolwiek formie zapisu i w jakikolwiek sposób
bez pisemnej zgody właściciela praw.

ISBN 978-83-63955-33-5

Wydawnictwo Edukacyjne „AKAPIT” s.c.

87-100 Toruń, ul. H. Piskorskiej 12/23

tel. 56 648 55 53, e-mail: info@weakapit.pl

Skład i łamanie: studio graficzne RASPBERRY.com.pl

Druk: Machina Druku, www.machinadruku.pl

*Wszystko, co zdołacie uczynić, by pomóc rodzinie
jest z natury rzeczy skierowane ku osiągnięciom,
które przekraczając swój własny krąg,
będą miały wpływ również na inne osoby
i wycisną piętno na społeczeństwie.*

św. Jan Paweł II

Spis treści

<i>Wstęp</i>	9
--------------------	---

Rozdział I

Wsparcie rodziny jako funkcja środowiska lokalnego	13
1. Wielowymiarowość wsparcia społecznego: od życzliwej troski do sieci wsparcia	13
2. Rodzaje wsparcia rodziny	16
3. Wsparcie rodziny w środowisku lokalnym	20
4. Sieć wsparcia elementem lokalnej polityki społecznej	25
5. Siły rodziny jako przedmiot i podmiot wsparcia	29
6. Rola sił społecznych środowiska lokalnego we wspieraniu rodziny	34

Rozdział II

Założenia teoretyczno-praktyczne centrów dla rodzin	37
1. Definicja i typologia centrów	37
2. Centra jako miejsce integracji usług dla rodzin	41
3. Funkcje centrów dla rodzin	45
4. Aktualne rozwiązania organizacyjne	61

Rozdział III

Specyfika centrów dla rodzin w wybranych krajach	77
1. Wielka Brytania: między systemem pomocy społecznej a rozwojem społeczności lokalnej	77
2. Francja: w nurcie działań społeczno-kulturalnych	82
3. Niemcy: kompleksowe i zintegrowane zaspokajanie potrzeb rodziny	85
4. Szwecja: model szerokiej profilaktyki i edukacji zdrowotnej	88
5. Finlandia: koncentracja na wspieraniu małego dziecka i rodziny	91

Rozdział IV

Centra dla rodzin w Polsce w świetle badań pilotażowych	98
1. Idea centrów dla rodzin w Polsce	98
2. Założenia badawcze	101
3. Tworzenie, struktura i organizacja centrów dla rodzin	104
4. Warunki lokalowe i materialne centrów dla rodzin	106
5. Projektowane cele oraz rodzaje usług dla rodzin	109
6. Współpraca z otoczeniem społecznym i partycypacja rodzin	113
7. Sukcesy i porażki centrów dla rodzin. Propozycje ulepszeń	115

Rozdział V

Organizowanie społeczności lokalnej jako metoda tworzenia centrów dla rodzin. Uwagi praktyczne	122
1. Centrum dla rodzin jako nowa instytucja społeczna	122
2. Czynniki czasu i miejsca	124
3. Metodyka tworzenia centrów dla rodzin	126
4. Aspekty formalno-prawne	132
<i>Zakończenie</i>	137
<i>Bibliografia</i>	139
<i>Aneks</i>	146